

ಸಾರಾ ಅವರ 'ಸಹನಾ' ಕಾದಂಬರಿಯ ಕುರಿತು ಒಂದು ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ನೋಟ

ಮಮತಾ

ಕನ್ನಡ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು

ಶ್ರೀ ಶಾರದಾ ಕಾಲೇಜು ಬಸ್ತೂರು.

Article Link: <https://aksharasurya.com/2023/05/mamatha/>

ಎಪ್ಪತ್ತರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ದಲಿತ ಬಂಡಾಯ, ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಂವೇದನೆಯ ರಚನೆಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ. ಕರಾವಳಿ ಭಾಗದ ಮುಸ್ಲಿಂ ಬರೆಹಗಾರ್ತಿ ನಾಡೋಜ ಡಾ. ಸಾರಾ ಅಬೂಬಕ್ಕರ್ ಅವರ ಹೆಸರು ಸಾಹಿತ್ಯ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಚಿರಪರಿಚಿತ. ಮೂಲಭೂತವಾದಿ ಕಟ್ಟುಪಾಡಿಗೆ ಸಿಲುಕಿ ನರಳುವ ತನ್ನ ಆಸೆ, ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೇ ದುಃಖಿಸುವ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಜೀವನವನ್ನು ಓದುಗರಿಗೆ ಕನಿಕರ ಹುಟ್ಟುವಂತೆ ನಿರೂಪಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಾರಾ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಸಾರಾ ಅವರು 'ಚಂದ್ರಗಿರಿಯ ತೀರದಲ್ಲಿ' ತನ್ನ ಮೊದಲ ಕಾದಂಬರಿಯ ಮೂಲಕ ತನ್ನ ಬರವಣಿಗೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಸಮುದಾಯದ ಕೆಲವು ಅಮಾನವೀಯ ಹಾಗೂ ಪುರುಷ ಪ್ರಭುತ್ವದ ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ಬಯಲಿಗೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ 'ಸಹನಾ' ಸಾರಾ ಅವರ ಎರಡನೇ ಕಾದಂಬರಿಯ ಕುರಿತು ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಕಾದಂಬರಿಯ ವಸ್ತು ಕಾಲ್ಪನಿಕವಾದುದೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮೂರಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ನೆರೆಕೆರೆಯವರಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಘಟನೆ ಮತ್ತು ಇಂದಿಗೂ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಘಟನೆ ಎಂದು ಅವರೇ ಮುನ್ನುಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ "ದ್ವಿತೀಯ ವಿವಾಹವಾಗುವುದು ಧರ್ಮ ಸಮ್ಮತವೇನೋ ಹೌದು. ಆದರೆ ಕೆಲವರು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೊಂದು ಅಮಾನವೀಯವಾಗಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುವುದೇ ನನ್ನ ಕಾದಂಬರಿಯ ಉದ್ದೇಶ" ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಬಹುಪತ್ನಿತ್ವ, ತ್ರಿವಳಿ ತಲಾಖ್, ಬಾಲ್ಯವಿವಾಹ, ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ವಂಚಿತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಹೆರುವ ಯಂತ್ರವನ್ನಾಗಿಸಿಕೊಂಡ ಅಮಾನವೀಯ ಮನಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಈ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಕಾದಂಬರಿಯು ಪಶ್ಚಿಮದ ಕಡಲತೀರದಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಊರಾದ ಹೊನ್ನೂರಿನಲ್ಲಿನ ಕಥೆಯಾಗಿದೆ. ಸಕೀನಾಳನ್ನು ಅವಳ ಗಂಡ ತ್ಯಜಿಸಿ ಊರು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದನು. ಆಗ ಅವಳ ಮಗಳು ಕಥಾನಾಯಕಿ 'ನಸೀಮಾ' ಎರಡು ವರ್ಷದ ಪುಟ್ಟ ಹುಡುಗಿ. ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಅಡುಗೆಯ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಮುಗಿಯುತ್ತಾ ಬಂದಾಗಲೂ ದೈವದೇವತೆ ಮಗಳನ್ನು ಸಾಕುವ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ. ನೆರೆಮನೆಯ ಪಾತುಮಜ್ಜಿಯ ಸಲಹೆಯಂತೆ, ತನ್ನ ಚಿಕ್ಕ ಮಗುವನ್ನು ಕರಕೊಂಡು ಮನೆಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಮಗಳ ಹಾಗೂ ತನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆಹೊರೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ಮಗಳಿಗೆ ಹತ್ತು ವರ್ಷ ತುಂಬಿದಾಗ ತಾಯಿಗೆ ಮಗಳ ಮದುವೆಯ ಚಿಂತೆ ಶುರು. ಆಮೇಲೆ ಮಗಳನ್ನು ಶಾಲೆಯಿಂದ ಬಿಡಿಸಿ ಬೀಡಿ ಕಟ್ಟಲು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾಳೆ.

ಚಿಕ್ಕ ಹುಡುಗಿ ನಸೀಮಾಳಿಗೆ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಆಸೆಗಳಿವೆ.

1. ರೈಲು ಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುತ್ತಾ ಮಂಗಳೂರಿನ ಹತ್ತಿರದ ಉಳ್ಳಾಲದ ದರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕು. (ಈ ಆಸೆ ತನ್ನ ಗೆಳತಿಯರ ಅನುಭವ ಕೇಳಿ ಮೂಡಿರುವುದು.)
2. ತಾನು ಆಡನ್ನು ಸಾಕಬೇಕು.
3. ಕೆಂಪು ರೇಷ್ಮೆಯ ಜರಿಯ ಹೂವಿನ ಲಂಗ ಹೊಲಿಸಬೇಕು.

ನಸೀಮಾ ಮುಂದೆ ಇಪ್ಪತ್ತಾರು ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನ ಲಾರಿ ಡ್ರೈವರ್ ಆಗಿದ್ದ ಪಾಷಾನನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗುತ್ತಾಳೆ. ಮದುವೆ ಮಾಡಿಸುವವನು ಸಕೀನಾಳ ಅಣ್ಣನಾದ ಅಬ್ದುಲ್ ಖಾದಿರ್. ವರದಕ್ಷಿಣೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತನ್ನ ಅಕ್ಕ, ಅಕ್ಕನ ಮಗಳಿಗೆ ನೆರವು ಸಿಕ್ಕಿತೆಂದುಕೊಂಡ ಪಾಷಾ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಕೃತಕ ಸೀರೆ ತಂದಿದ್ದ. ಇಲ್ಲಿಂದ ನಸೀಮಾಳ ಬಯಕೆ ತನ್ನಲ್ಲೇ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ನಸೀಮಾಳಿಗೆ ಅವಳ ತಾಯಿ ಸಕೀನಾ ಗಂಡನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಗಿರಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸುವ ಮಾತನ್ನು ಗಮನಿಸಿ. "ಮಕ್ಕಳಾಟಕಿ ಬಿಟ್ಟು ಗಂಭೀರವಾಗಿ, ಗಂಡನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಕೇಳಿಕೊಂಡಿರು. ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಭೂಮಿಯಷ್ಟು ಸಹನೆಯಿರಬೇಕು. ಗಂಡನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ಹೆಚ್ಚು ಕಮ್ಮಿಯಾದರೂ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಂಡಿರು. ಅಲ್ಲಾಹು ನಿನ್ನನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿಟ್ಟಿರಲಿ."

ಪಾಷಾನ ತಾಯಿ ಕತೀಜಮ್ಮ, ಅಕ್ಕ ಜುಲೇಖ. ಗಂಡನಿಂದ ತಲಾಖ್ ಪಡೆದು ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದಳು. ಅಕ್ಕನ ಮಗಳು ಮುನೀರಳಿಗೆ ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷ.

ತನ್ನ ಮೊಮ್ಮಗಳ ಮದುವೆಯಾಗದೇ ಮಗನ ಮದುವೆ ಮಾಡದಿಲ್ಲವೆನ್ನುತ್ತಿದ್ದ ಕತೀಜಮ್ಮ ಖಾದಿರ್‌ನ ಮಾತು ಕೇಳಿ ನಸೀಮಾ ಬೀಡಿ ಕಟ್ಟುವುದರಿಂದ ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಾಯ ದೊರೆಯುವುದೆಂದು ಒಪ್ಪಿಗೆಯಿತ್ತಿದ್ದಳು.

ಸಾರಾರವರ ಈ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಭೌತಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪರಿಚಯವಾಗುತ್ತದೆ. “ಮನೆಯ ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಎರಡೂ ಸಾಲು ಮನೆಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಓಡಾಡಲುಚಿಕ್ಕ ಕಾಲು ಹಾದಿಯಂತಹ ಸ್ಥಳ. ವತಾರದ ಒಂದು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಬಾವಿ. ನೀರನ್ನು ಸೇದಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಒಂದೊಂದು ಮನೆಯೊಳಗೆ ಒಟ್ಟು ಮೂರು ಕೋಣೆಗಳು. ಒಂದು ಹೊರಗಿನ ಕೋಣೆ, ಒಂದು ಮಧ್ಯದ ಕೋಣೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಅಡಿಗೆ ಮನೆ. ಅಡಿಗೆ ಮನೆಯ ಒಂದು ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಚ್ಚಲು ಮನೆ, ಅಡಿಗೆ ಮನೆಯ ಹೊರಭಾಗದಲ್ಲೊಂದು ಜಗಲಿ. ಪಾಷಾಣ ಮನೆಯ ಜಗಲಿಯ ಒಂದು ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೋಳಿಗೂಡು. ಹೀಗೆಯೇ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ಮನೆಯ ಜಗಲಿಯಲ್ಲಿ ಕೋಳಿ ಗೂಡುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲೇ ಜಗಲಿಯ ಕೆಳಗೆ ಚಿಕ್ಕದೊಂದು ಬಟ್ಟೆಯೊಗೆಯುವ ಕಲ್ಲು. ಪಾತ್ರೆ ತೊಳೆಯುವುದೂ ಅಲ್ಲೇ. ನೀರು ಹರಿದು ಹೋಗಲು ಸರಿಯಾದ ತೋಡುಗಳಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಕೆಸರು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಬಟ್ಟೆಯೊಗೆಯುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಬಸಳೆಯ ಚಪ್ಪರ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಪಾಷಾಣ ಮನೆಯ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಏನನ್ನು ನೆಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ.

ಗಂಡನ ಮನೆಯೆದುರು ರೈಲು ಗಾಡಿ ಓಡುತ್ತಿದ್ದವು. ತನ್ನ ಚಿಕ್ಕಂದಿನ ಕನಸನ್ನು ಗಂಡನಲ್ಲಿ ಹೇಳಲು ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದಳು. ಸೊಸೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಕದೀಜಮ್ಮ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸ ಅವಳ ಮೇಲೆ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಲೇಖಕಿಯು ಇಲ್ಲಿ ಅಡುಗೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯ ಮೇಲಾಗುವ ತಾರತಮ್ಯವನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಸೀಮಾಳಿಗೆ ಹಾಕಿದ್ದ ನಿನ್ನೆ ಮಾಡಿದ್ದ ಬಂಗುಡೆ ಮೀನಿನ ಸಾರಿನಲ್ಲಿ ಮೀನಿನ ತುಂಡುಗಳೊಂದೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಜುಲೇಖಳ ಮಗ ನೂರುದ್ದೀನ್ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮೀನು ತಿನ್ನುತ್ತಾನೆ. ಮೀನಿನ ತುಂಡಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವನು ಊಟ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಅಲ್ಲದೆ ಅವನು ಗಂಡು ಹುಡುಗ. ಚೆನ್ನಾಗಿ ಉಂಡು ತಿಂದು ಗಟ್ಟಿ ಮುಟ್ಟಾಗಿರಬೇಕಾದವನು. ಅವನು ತಿನ್ನಲಿ. ತಾವು ಹೆಂಗಸರು, ಹೇಗಿದ್ದರೂ ನಡೆದೀತು ಎಂದು ಅವನ ಅಜ್ಜಿ ಮೀನಿನ ತುಂಡುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಮೊಮ್ಮಗನಿಗೇ ಬಡಿಸುವಳು. ಪಾಷಾಣ ಬರುವನೆಂದು ತಾಯಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಮೀನಿನ ತುಂಡುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದಿಡುವಳು. ಅವನು ಬಾರದ ದಿನ ಅದನ್ನು ಮರುದಿನ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಮೊಮ್ಮಗನಿಗೆ ಬಡಿಸುವಳು. ಆತ ನಸೀಮಾಳ ವಯಸ್ಸಿನವನೇ ಆಗಿದ್ದರೂ ಹಾಯಾಗಿದ್ದಾನೆ.

ತನ್ನ ಕನಸನ್ನು ಗಂಡನ ಅಕ್ಕನ ಮಗಳಲ್ಲಿ ಮೆಲ್ಲನೆ ನಸೀಮಾ ತಿಳಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಇಂತಹ ಚಿಕ್ಕ ಆಸೆಯನ್ನು ಹೇಳುವಷ್ಟು ದೈರ್ಯ ಅವಳಿಲ್ಲರಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಹದಿನಾಲ್ಕು ವರ್ಷ ತುಂಬುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ನಸೀಮಾ ಗರ್ಭಿಣಿಯಾದಳು. ತನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲೊಂದು ಮಗುವಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯದಷ್ಟೂ ಆಕೆ ಅಮಾಯಕಳಾಗಿದ್ದಳು.

ಗಂಡನೊಂದಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೊತ್ತು ಮುನಿಸಿಕೊಂಡಿರಲು ಅವಳಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವುದೇ ಎಂದಾದರೊಮ್ಮೆ. ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವಾಗ ತಾನು ಹೀಗೆ ಮುನಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಆತನು ಬರುವುದೇ ಕಮ್ಮಿ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟರೆ? (ಪು.ಸಂ. 70) ತಾಯಿಯ ಬುದ್ಧಿವಾದ- ನಸೀಮಾ, ಗಂಡನೊಡನೆ ಹಾಗೆಲ್ಲ ಸಿಟ್ಟು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಅವನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಣವಿದ್ದರೆ ಅವನು ತಂದುಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆ? ಗಂಡನಿಗೆ ಬೇಸರವಾಗುವಂತೆ ವರ್ತಿಸಬಾರದು. ಹೆಣ್ಣಿನ ಸ್ವರ್ಗವಿರುವುದು ಗಂಡನ ಕಾಲಡಿಯಲ್ಲಿ. ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಭೂಮಿಯಂತೆ ಸಹನೆಯಿರಬೇಕು. ಭಾರಿಸೀರೆ ಉಡದಿದ್ದರೇನಂತೆ? ಸಾಯುವವರೆಗೆ ಎರಡು ಹೊತ್ತು ಅನ್ನ, ಮೈ ಮುಚ್ಚಲು ಬಟ್ಟೆ ತಂದುಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಕು. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಏನನ್ನೂ ಬಯಸಬಾರದು.

‘ಕತೀಜಮ್ಮ’ ಎಂಬ ಹೆಣ್ಣು ಮಗು ನಸೀಮಳಿಗೆ ಜನಿಸಿದಾಗ ಅವಳ ಅತ್ತೆ ಕತೀಜಮ್ಮ ‘ಹೆಣ್ಣು ಹುಟ್ಟಿದರೆ ಹುಣ್ಣು ಹುಟ್ಟಿದಂತೆ’ ಎಂದಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಆ ಮಗು ಹತ್ತು ತಿಂಗಳಾಗುವಾಗಲೇ ಸಾವನ್ನಪ್ಪುತ್ತದೆ. ಅದೂ ಕತೀಜಮ್ಮ ವೈದ್ಯರಲ್ಲಿ ಮಗುವನ್ನು ತೋರಿಸಲು ಒಪ್ಪದ ಕಾರಣ ಅದು ಸತ್ತು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನಸೀಮಾ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಗರ್ಭಿಣಿಯಾಗುತ್ತಾಳೆ. ಅದೂ ಸಹ ಹೆಣ್ಣು ಮಗು. ಗಂಡ ಪಾಷಾ ಹೆಣ್ಣು ಮಗು ಎಂದು ತಿಳಿದಾಗ ರೋಸಿ ಹೋಗುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. “ಈ ಬಾರಿಯೂ ಹೆಣ್ಣನ್ನೇ ಹಡೆದೆಯಾ? ನಿನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಗಂಡು ಮಗು ಹುಟ್ಟುವುದು ಕನಸಿನ ಮಾತು”. ಮುಂದೆ ಒಂದು ಗಂಡು ಮಗುವಿಗೆ ನಸೀಮಾ ಜನ್ಮವೀಯುತ್ತಾಳೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ನಿಶ್ರಾಣವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಶುಶ್ರೂಷೆಯೂ ಅವಳಿಗೆ ಸಿಗದೇ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಜ್ವರ, ಕೆಮ್ಮು ಶುರುವಾದಾಗ ವೈದ್ಯರಿಗೆ ತೋರಿಸದೇ ಪಂಡಿತರ ಕಷಾಯ ಕುಡಿಸುತ್ತಾರೆ ಆಕೆಯ ಅತ್ತೆ.

ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪಾಷಾ ಇನ್ನೊಂದು ಮದುವೆಯಾಗುತ್ತಾನೆ. ದೈಹಿಕ ಕಾಯಿಲೆಗಿಂತ ಮಾನಸಿಕ ಚಿಂತೆಯೇ ಹೆಚ್ಚಿದಾಗ ಅವಳನ್ನು ತಾಯಿ ಸಕೀನಾ ತನ್ನೊಂದಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾಳೆ. ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಶುಶ್ರೂಷೆ ಪಡೆದು

ತವರಿಗೆ ನಸೀಮಾ ನಡೆಯುತ್ತಾಳೆ. ಪುರುಷ ಕೇಂದ್ರಿತ ಚಿಂತನೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಗೆ ಉಂಟಾದ ಅನ್ಯಾಯ, ಗೃಹ ಬಂಧನ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ.

ನಸೀಮಾ ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿದಾಗ ತಾಯಿ ಮಗ ಇಕ್ಬಾಲನನ್ನು ಕರೆತರುತ್ತೇನೆಂದಾಗ, ನಸೀಮಾಳ ಮಾತನ್ನು ಗಮನಿಸಿ, “ಉಮ್ಮಾ ನಾನೂ ಹೆಣ್ಣು, ನೀನೂ ಹೆಣ್ಣು. ಹೀಗಿದ್ದೂ ನೀನೇ ಹೆಣ್ಣು ಬೇಡ, ಗಂಡು ಮಗುವನ್ನು ನಾವಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳೋಣ ಎನ್ನುತ್ತೀಯಲ್ಲ? ನೀವೆಲ್ಲ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಬೇಕಾದವರು, ಮರೆತು, ನಿಮ್ಮನೆಲ್ಲ ಆ ಸರ್ವಶಕ್ತನು ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿಸಿದ್ದಾನೆ. ನೀನಿಷ್ಟು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಾನೂ ಒಂದು ಮಾತನ್ನುತ್ತೇನೆ. ಇಬ್ಬರ ಭಾರ ನಮ್ಮಿಂದ ಹೊರಲಾಗದು ಎಂದು ನಿನಗೆ ಅನ್ನಿಸುವುದಾದರೆ, ನನಗೆ ಗಂಡು ಮಗು ಬೇಡ. ರೋಸಿಯನ್ನು (ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳು) ಕರಕೊಂಡು ಬಾ. ಇಕ್ಬಾಲ್ ಅವರ ಬಳಿಯಲ್ಲಿರಲಿ.” ಹೀಗೆ ಗಂಡುಮಗುವಿನ ಬದಲು ಹಠಮಾಡಿ ಹೆಣ್ಣುಮಗಳನ್ನು ತನ್ನೊಂದಿಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ. ಎಂಥ ಸಂಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಿದ್ದರೂ ಅವಳ ಮನಸ್ಸಿನ ನಿಲುವು ಮೆಚ್ಚುಗೆ ಗಳಿಸುವಂತದ್ದು.

ಕಾದಂಬರಿಯ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಉಳ್ಳಾಲದ ದರ್ಗಾಕ್ಕೆ ತಾನು ಹುಷಾರಾದರೆ ಹೋಗುವ ಹರಕೆ ಹೊತ್ತಿರುವ ಕಾರಣ ಅವಳ ಈ ಹಿಂದಿನ ಆ ಆಸೆ ಈಡೇರುತ್ತದೆ. ಅದು ರೈಲುಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ. ಪಾಷಾ ಪುನಃ ಮಡದಿಯ ಬಳಿ ಬರುತ್ತಾನೆ. ನಸೀಮಾಳ ಮನಸ್ಸು ಮುರಿದು ಹೋಗಿರುತ್ತದೆ. ಕೊನೆಗೂ ಮಗಳನ್ನು ತಾನೇ ಸಾಕುವ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ.

ತಲೆಮಾರುಗಳ ಮನಃಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಕತೀಜಮ್ಮ, ಪಾಷಾ ಈ ಮೊದಲಾದ ಪಾತ್ರಗಳು ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು, ಕಟ್ಟುಪಾಡುಗಳನ್ನು ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚಿ ಪಾಲಿಸುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಯಾವುದೇ ತಕರಾರಿಲ್ಲದೇ, ಪ್ರಶ್ನಿಸದೇ ಕಟ್ಟುಪಾಡುಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸುವ, ಪಾಲಿಸುವಂತೆ ಹೇರುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಸಂಪ್ರದಾಯ, ಕಟ್ಟುಪಾಡುಗಳಿಂದ ನಸೀಮಾ ಹೊರಬರಲು ತವಕಿಸುವ ಪಾತ್ರವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಾಳೆ. ಅವಳ ಮೂಲಕ ಸ್ತ್ರೀ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ಸಮಾನತೆ, ವಿಮೋಚನೆಗಾಗಿ ತುಡಿಯುತ್ತಿರುವ ಮನಸ್ಥಿತಿ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಸಾರಾ ಅವರ ಈ ಕಾದಂಬರಿಯ ಮೂಲಕ ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಮುದಾಯದ ಭೌತಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿ, ವೃತ್ತಿ ಬದುಕಿನ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ

ಸೇರಿದ ಮಹಿಳೆಯರ ಅಸಹನೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ತಿಳಿಸುವ ಯತ್ನ ಮಾಡಿದವರು ಸಾರಾ ಅವರು.

ಗ್ರಂಥ ಋಣ:

1. ಸಹನಾ, ಡಾ. ಸಾರಾ ಅಬೂಬಕ್ಕರ್, 1985, ಚಂದ್ರಗಿರಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ಮಂಗಳೂರು.